

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedientja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 99.

V Ljubljani, v torek 1. maja 1894.

Letnik XXII.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Čuden kmetski prijatelj!

S Štajerskega, dne 30. aprila.

Znana je vže nekoliko čitateljem „Slov.“ brošurica Vračkova „Slovenski Gospodar in slovenski kmet“ po imenu in zgodovini. Čeprav njen nenaravni oče ni „imel toliko priložnosti, se naučiti sedanjega novega slovenskega jezika“, kar sam odkritosrčno spoznava, čeprav so misli v njej brez redü in logične zveze — če jim sploh smemo prideti ime misli —; vendar hočemo zopet nekoliko o njej spregovoriti, ker je brezdvomno sad modernega brezverstva. širja-jočega se vže med našimi kmeti; to pa pri nas Štajercih edino le med onimi, ki so vgriznili v jabolko pozabnosti, ki jim je tako dobrohotno podajajo takozvana „graška tetka“ in nje sorodnice neblagega spomina kakor so „Deutsche Wacht“ in „Marburger Zeitung“.

Povzdigujoč nad vse nemški jezik, zometujejo ti zapeljani neznačajneji svojega materinega, ki jim je le dober, kadar se morejo do dobra izlajati nad kakim poslom ali beračem. A s slovenskim jezikom so vrgli od sebe vsled svojega višjega razsvetljenja tudi vero svojega naroda, vero svojih očetov; verujoč le nemški črki navzeli so se iz nemških brezverskih časnikov brezverskih idej, napili se sovraštva do vere in duhovništva.

Iz take, vse, kar je slovenskega in katoliškega, iz dna sovražeče duše se je porodila omenjena brošura, pisana z vsem žolčem in gadjim strupom v omotici in blodnji, da se človeku beročemu jo, kar gabi. Dasi knjižura ni vredna ni besede, vendar hočemo iocci causa zapisati nekoliko teh omotičnih izrodov brezverstva in renegatstva, ki se kar nepretrgoma vrste. To pa zato, da se razvidi, kako se hoče dandanes pomagati ubogemu slovenskemu kmetu; skrb zanj je le krinka, v kateri se dandanes mnogi takozvani naprednjaki bojujejo za svoj lastni „ego“. Tako brezdvomno g. V . . .

Trn v peti so V . . . u sedanjí slovenski duhovniki, ki se borijo po časnikih in pri volitvah zoper verski indiferentizem in nasilje nemštva, ki probujajo po društvi zavednost mej slovenskimi kmeti, ki skušajo po novoustanovljenih posojilnicah pomagati kmetu in ga iztrgati iz nemškojudovskih zanj. To neovrgljivo resnico prezira V . . . popolnoma, dasi nam to borbo jasno spričuje mej drugim 28 letnikov „Slov. Gospodarja“ in 14 letn. „Südsteir. Post“, lista, ki sta za južnoštajarske Slovence eminentne važnosti v verskem in političnem oziru.

Slovenski duhovniki so, tako piše V . . . „največi sovražniki kmetov, oni sovražijo kmečke časnike“ (katere neki meni? Morda Slov. Gospodarja in Domoljuba?), „kmečka društva“ (ko jih

vendar sami ustanavljajo, kakor to poročajo v obilici slovenski listi!) „in vsakega človeka, kateri bi za kmečki stan kaj storiti hotel“ (n. pr. dovažal mu tuje jezične gnjilobe alla Deutsche Wacht, Marburger Zeitung itd., in mu tako odvzel edini zaklad ki ga še ima — vero.), „celo cesarja Jožefa II. še sedaj za tegadelj sovražijo, ker je kmečki stan sužnosti rešil“ (O zgodovina, kje pa si!) Tako str. 16 — Klerikalcem se imamo zahvaliti za izredno visoka plačila. V . . . piše str. 17: „Naši veliki davki, in sicer davki na zemljišča, poslopja, petrolej visoka colnina na sol, davki na žganje“ (to ga pač peče) „in druge lepe reči, vsega tega so nam oni krivi. (Iz kake kvasnice si je neki to pobral? Brezdvomno je to visoka politika!) — Duhovniki naj bi „svojo cerkveno dolžnost lepo opravljali“, uči nadalje razsvetljeni crehovski prerok, „in se v posvetne razmere ne bi notri silili“ (in ne mešali vedno računov sebičnejem in dobičkarjem, odkrivali pred svetom njih podlih nakan! Res marsikomu bi ustregli!), „tam sliši kmet in vsaki davčnik, gde gre za našo stanovanje, za plačila nej pa tudi za vero“. (tu jo je pa pogodil! Saj je tam res redkokedaj najti kaj vere. So pa tudi ukrepi po tem!) „Ali kaj, oni hočejo imeti tudi vse posvetno, da tak leže k velikemu bogastvu pridejo in si ljudi sužne naredijo.“ (str. 9.) (Res, zgodovina velike pripoveduje o slični sužnosti! Po mnenji V . . . je mej duhovščino mnogo Rotšildov, Dajčev, Popperjev!)

Takih in enakih mislij je nagrmdil učeni V . . . Jeli plesnjive so, a še te niso plod njegovega premišljevanja, tudi iz slovenskih liberalnih časnikov jih ni zajel (vsaj vsled tega ne, ker sovraži celó slovensko črko), ne, tolika nespamet je prišla v njega le po njegovih blagrovanih nemških čifutskih listih. Ali pomisli vendar, ti, tolik prijatelj kmetov, kdo vodi še dandanes večino listov, ki so namenjeni

LISTEK.

Dve sestri.

(Povest. — Slovaški spisal Sv. Hurban Vajansky.)

IV. Maškarada in drama.

(Dalje.)

„Gospodična Ana,“ spregovori ginjeno mladi mož, „bodi moj angelj! Dlje ne morem prenašati razburjenosti svojega srca. Vi ste razumna, globoka duša, vi veste, kako se klanjam pred vašo žensko dostojnostjo!“

Ana upré vanj jasne svoje oči. Nje ustni se odpró na pol.

„Imel sem hudo borbo, posebno, nečuvveno borbo. Dovolite, da vam jo odkritosrčno priznam. Vzplamtela je v meni ljubezen! Dolgo se je vne-mala, dolgo dozorevala: Zdaj je dozorela; dve sestri stali ste pred mojo dušo in lili žarke blaženosti na moje življenje. Ljubil sem vaju s čisto, nesebično ljubeznijo. Pripravljen sem bil življenje žrtvovati za obe. Bilo je to neobičajno, oblažujoče čuvstvo. Ono me je vzdrževalo v čistem zraku tihega, idealnega življenja. Kar zaiskrijo pred menoj temne, globoke oči vaše, naenkrat posvetijo v dušo mojo jasni, topli žarki.

„Kaj pa vam je?“ vsklikne Ana glasno, — „vi ste bledi, jako bledi! Vrniva se!“

„Ne, ne, Ana! Prosim vas, poslušajte me! Nisem premišljal čutov svojih, oni so me nesli, kakor unaša reka javorov listek. Na polnočnem nebu ste dve nepremični zvezdi: jednak je njima blesteči sój! Duša je razpela peroti svoji, in leti, in leti po neskončnem prostoru tja v višave. Zarno blestite dve nepremičnici, s katero naj se združi duša?“

Melodično in rahlo je govoril mladi mož. Iskreno, visok čut preveval je besede idealistove. Poetična, vzvišena misel Vojtehova zanašala je devo v fantastični kraj, v katerem ji je tako dobro go-dilo. Kak razloček med govorom pogumnega, realnega Važeckega, ki ji je priznaval ljubezen z žepno uro v roki. In vendar je tu in ondi odmevala res-nica.

„Preporod v moji duši moral je nastati. Odlo-čilo ga je naključje. Videl sem vas trpeti.“

Ana se strese.

„Videl sem vas trpeti! Veličajni orel zadel je s peroti ob vaše rameni. Videl sem, domneval sem slišati vzlet njega perotij.“

Tihim glasom nadaljuje Štastný. „Odločitev je morda prepoznal! V tem trenutju, ko sem vas videl urno bežati iz zanj, iz zanj v nasprotno smer, oživila je duša moja, srcé se je obveselilo, zavest se mi je probudila, in nepreklicno stoji zapisano v

mojih prsih: Tu je zvesta desnica! Vedla vas bode daleč od brezdnar varno in plemenito! Vzprejmite prosim to roko!“

Ana umakne roko in stoji pred Štastným ko od strele zadeta. Taka govorica Vojtehova bilo je zanj grozno presenečenje. Zbolelo, hudo je zbolelo Ano v srce, da je kar jeknilo. Dolgi in mirni dnevi bili so v hipcu do meje. Vojtehova izpoved bila je zanj usodna. V megli zgubljala se je njegova mehka bi-tost in iz megle so se pojavljali razločni vojaški obrisi silnega, neizumitelnega, junaškega moža; pred njenim duhom pričela se je sanjarska, idealna Vojtehova prav boriti z močno, vojaško prirodo div-jega jezdeca, ki je doli planil z jednim skokom v mrzle valove reke, ki daje slovo h krati vsem vese-licam, izpoveduje grehe svoje in v pravem svitu kaže svoje temne strani. Boj je bil nejednak.

Čuteče in odkritosrčno vpraša Ana:

„In sestra?“

Vojteh utihne. Poznal je naklonjenost ognjene, strastne devojke, toda zmatral jo je še na pol za dete. Strašne misli mu rojijo po glavi. Morda Ana nekaj vé, o čemer se njemu še senja ne. Štastný se prime z obema rokama za glavo. V Aninem vprašanju je jasno slovelo: Ne! Srcé je v njem po-kalo. Vse svoje moči zbere, da bi ne zajokal na glas. Obkolila ga je popolnem tema. Zginile ste obe zvezdici! Obe, nebo je bilo temno!

kmetskemu ljudstvu, kdo izdaja toliko poučnih in zabavnih knjižic, namenjenih slovenskemu ljudstvu? Mari ne ravno duhovniki, ki so po tvojem mnenju sovražniki kmetskega stanu? In kako je z društvi, posojilnicami itd.?

Tudi tu duhovniki niso zadnji. In če se te izneverijo prvotnemu namenu, tako, da duhovniki mirne vesti ne morejo več sodelovati, krivi so tega proroki alla V... A ti si duhovnom po vsej pravici sovraštvo zaprisegel! Osemnajst let, praviš, že nimaš miru. Posebno ti „Slovenski Gospodar“ prizadeva marsikatero bridko uro in te moti pri tvojih mahinacijah, ker ti pazno na vsako stopinjo gleda in te pokara za vsak korak, ki ga storiš na stransko pot renegeatstva. A ti si mu radi tega tako gorak, da ga kar v pekel obsojaš. In kaj bi ga ne? Saj se v listu „Slov. Gospodarja“ nikdar ne najde prijaznost do bližnjega, temveč le zaničevanje mirnih (!) in poštenih (!) ljudij, kateri živijo po nauku (?) Kristusovem (str. 20). Tako maščujočo sodbo je izrekel g. V... nad „Slov. Gospodarjem“. Trezno misleči bralci „Slovenskega Gospodarja“ bodo pač drugače sodili, saj ima ta list prav za prav še preveč krotke narave slovenskih gospodarjev. A kako sodi o tem listu V...? „In ti „peklenski Gospodar“,“ piše na strani 14, „saj si že ves črn samih lažij, ki jih pišejo v te duhovniki in ga razpošiljajo svojim vernim, kateri zaničujejo večidel te boljše ljudij.“ (Tu V... seveda sebe najpoprej meni!) „Večina duhovnikov se znajde v našem kraju, kateri so veliki prijatelji tega odurnega in grešnega časnika, ga ljudem priporočajo in kažejo, da s tem ljubijo nemir, puntajo ljudstvo proti jeden drugemu, sejajo sovraštvo med nje, ne pa ljubezen do bližnjega.“

Svoje stavke V... rad podpira z izreki iz svetega pisma, ker bi jim dal večjo, ne, sploh kako vrednost. Vlači jih za lase, kolikor jih je še rešil pogina v svoji zmedi, posaja jih vmes, ali sodijo ali ne sodijo, da bi se le pokazal vernega moža. Pa mora že nekak čuden nemški kolomon imeti, ker navaja kot svetopisemske izreke tudi stavke, ki jih v sv. pismu ni najti z lučjo pri belem dnevu, kakor sta: „Še svetega duha njim je poslal, naj bi v vseh jezikih govorili“ in: „Na drugem kraju je Kristus sam rekel: Kdor hoče popolnoma biti, mora tri jezike znati govoriti“ (str. 20). V...! Sedaj še ne znaš treh jezikov, in še izmed dveh, ki ju znaš, jednega ne obračtaš kot pošten jezik. Čuješ, V..., ki tako dobro znaš sveto pismo, nekaj si preslišal pri pridigah (ko si še namreč zahajal k njim), ali ti pa ni hotelo iti v glavo; Kristus pravi namreč: „Kdor ni z menoj, je zoper mene, kdor vas (t. j. duhovnike, sveto cerkev) zaničuje, mene zaničuje.“ Tako se hoče i pri nas pomagati slovenskemu kmetu! Da bodeš srečen, kmet, moraš pustiti vero svojih očetov, pustiti slovenski jezik, pravi se, in kdor se ustavlja tem maksimam, on je sovražnik slovenskega kmeta.

Nismo li že brali slične trditve pod egoistično krinko kmetoljubja že mnogokrat v nekaterih slovenskih časopisih — o nemških niti ne govorimo

Pred verando zaropoče voziček. Odpeljal je mnogo muk, mnogo bóli.

Ana hiti v nadstropje in potrka na duri sestrine sobe. Nihče se ne oglasi. Za njo prihiti dekla.

„Prosim, izvolite priti doli. Milostivi ni dobro!“

Brez diha beži Ana doli po stopnjicah. Iz sobe rohnel je strašen, srditi glas očetov.

„Gadica rodi gadice“, kriči gromovitim glasom Varinský, in njega težke korake bilo je slišati na hodnik; „preklicujem svojo obljubo, preklicujem, božje prokletstvo nate in kletba razžaljenega, osramočenega starca!“ Glas Varinskega postajal je hripav, vmes se je pa čul ginljivi, glasen jók Varinske.

„Tu imaš svoje kapitale“, čuje Ana pri durih, — „ni groša ne manjka! Pojdi k kači, k svoji pobožni sestri, ki je zapeljala dete moje, biserno Ano mojo!“

Z Ano pri durih vrtel se je ves svet. Z desnico se opre ob stežaj, nje glava se nasloni na roko. „Bože moj, sem li prav slišala!“

„Nikar se ne kremži!“ kriči srdito starec. Čuje se peklenski lomoz. Ana se vzdrami. Z roko si poravnala lase nad čelom in pogumno vstopi v sobo. Nje blede lice izraža odločnost in strogost.

(Dalje sledi.)

— kjer se psujejo kot brezdomovinski klerikalci, nazadnjaki, mračnjaki, oni, ki ne prišejejo „Slovenskemu Narodu“, „Rodoljubu“, listoma, katera sicer še urgirata glas slovenski, a jima je vera deveta briga. Blagor pa našemu slovenskemu kmetu, da se še vedno zvesto drži „Slovenskega Gospodarja“, ne ozri se na levo ne na desno, dobro vedoč, da je tu resnica!

Govor poslanca dr. Ferjančiča

v državnem zboru dne 11. aprila 1894.

(Dalje.)

Pravosodje.

Tudi pravosodna vprašanja so prišla pri posvetovanju na vrsto in gospoda pravosodnega ministra smo več reči vprašali, na katere pa ni odgovoril. Pravosodno ministerstvo je v budgetnem odseku priznalo, da sodnja oblastva ne rabijo slovenščine toliko, kakor zahtevajo razmere in blaginja prebivalstva. Posebno se je na to opozarjalo, da se je slovenščini 44 let kratila neka pravica, katera jej gre po § 27. pravilnika najvišjega sodišča, pravica namreč, če nižje instance v slovenščini obravnavajo, da tudi odlok najvišje sodišče mora izdati né v nemščini, temveč v slovenščini.

Najmanjšega vzroka ni, da bi se držali dose-danje navade. Če je kak jezik sposoben za obravnavo v nižjih instancah, in slovenščina je — kakor kaže večletna skušnja — mora biti sposobna tudi za višje instance, kajti te vendar ne pišejo in ne govoré družega jezika, kakor prva instanca; na drugi strani bi se pa morali prevzeti prevajevalci.

Jaz zatorej ne vem, zakaj bi se slovenščini kratilo, kar se je drugim jezikom, v novjšem času v Trstu i slovenščini priznalo. Višje deželno sodišče je, kar z veseljem konstatujem, jelo izdajati odloke v slovenščini, in nadejam se, da pravosodno ministerstvo to stvar pospeši, ako graško višje deželno sodišče samo od sebe ne začne posnemati tržaškega.

Pri obravnavi o pravosodnem proračunu govorilo se je tudi o razmerah pri porotnih sodiščih na Primorskem. Gospoda moja, nikdar ne bomo dopustili, vedno bomo proti temu povzdigovali svoj glas, da bi v Avstriji v deželi z večino slovanskim prebivalstvom odločevali sodniki, ki ne razumejo zatoženca in prič, kakor se to godi na Primorskem. V takih slučajih posega se po malo zanesljivem, nepopolnem in izrednem sredstvu tolmačev. O tem se je že večkrat govorilo, ali je mogoče, da se odpomore temu zlu po že veljavnih določbah o sestavi volilnih seznamov. Mi se ne pritožujemo, da se premalo Slovencev kliče za porotnike, porotniki naj le bodo Italijani, proti temu nimamo ničesa; ali morajo zatoženca in priče razumeti. Nas vodi v tem v prvi vrsti interes pravosodja, v prvi vrsti pravičnega in zanesljivega pravosodja. Sicer pa mi v tem čutimo tudi ponižanje, da so take stvari mogoče na Primorskem, ki je po večini slovanska.

Neki jurist z leve strani zbornice je v budgetnem odseku izrecno priznal, da se morajo take razmere odstraniti, če drugače ne pojde, pa s spremeno zakona. To je bil dr. Menger in torej mislim, da bi koalicijo nikakor ne ovirala odprava tega zla.

Poleg tega se je pri posvetovanju o budgetu omenila še neka okoliščina, zaradi katere moram spregovoriti nekaj besed. To je osnova slovenskih stolic na kakem vseučilišču ali kje drugje, zlasti za judicijalni izpit potrebnih predmetov, namreč državlanskega zakonika, kazenskega zakona, pravnega postopnika, trgovskega in meničnega prava. Na to se je opozorilo, da je naravno, če se je jezik že uvel v urade, če vse sili, da se jezik v večji meri rabi v uradu, da se mora misliti na to, da se temu nedostatku odpomore. Morda bi ne bilo nezanimljivo, ko bi se dalje spuščal v to vprašanje, ali bi bilo preobširno, konstatujem samo, da je za Napoleona v letih 1810 do 1811 bilo v Ljubljani vseučilišče po francoskem vzorcu in da so bila v letih 1848 in 1849 kot nadaljevanje liceja v Ljubljani predavanja o državlanskem zakoniku in kazenskem pravu v slovenščini, da se je 1850. l. to predavanje premestilo v Gradec.

Reakcija je to nežno rastlino uničila in še le minister Stremayer je bil v začetku sedemdesetih let 3900 gld. za slovenske stolice na vseučilišču v Gradcu postavil v proračun.

Kar mi tukaj zahtevamo, ni novo, ali čas vedno bolj sili, da se izvrši. Kje je bila slovenščina tedaj, pa zdaj? Ker se je prebivalstvo jelo zavedati svojega jezika in to po pravici zahteva, je treba gle-

dati, da se že mej teoretičnimi študijami praktični predmeti učé v jeziku, katerega bodo slušatelji pozneje rabili v praksi. Gospod pravosodni minister je pri tem opomnil, da stvar spada v področje učnega ministerstva, mi pa pričakujemo, da bode pravosodni minister z enakakega stališča zagovarjal pri učnem ministerstvu.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. maja.

Ebenhoch o koaliciji. Nemški konservativni poslanec dr. Ebenhoch je te dni poročal na ljudskem shodu v Gerlingu o svojem delovanju v državnem zboru. Posebno je dokazoval v potrebo koalicije in kako korist imajo nemški konservativci od nje. Taaffejevi volilni reformi so se morali upreti, ker bil popolnoma propal kmečki in obrtni stan, ko bi bili delavci in hlapeci ga v državnem zboru majorizovali. Oporekal pa Ebenhoch ni, da bi bila Taaffejeva volilna reforma uničila liberalno stranko. Ministerskega predsednika je hvalil, da je dober katoliški mož, ki ne bode pustil, da bi liberalci kaj kratili katoliške koristi. Verske šole sedaj ne morejo konservativci spraviti v tek, ali tudi liberalci ne morejo priti z nobenimi liberalnimi predlogi, kakor s civilnim zakonom. Mi se po vsem z Ebenhochom ne moremo strinjati. Civilnega zakona se nam še ni bilo bati, ko bi tudi ne bili sklenili koalicije. Kadarkoli bi liberalci imeli moč, zmagati s civilnim zakonom, bodo pa že koalicijo razdrli.

Srbski kralj Aleksander je na predlog ministerstva razveljavil nekatere postavodajne odločbe regentstva in skupščine, s katerimi se je ome-jalo pravice njegovih starišev. Te odločbe ne morejo biti veljavne, ker nasprotujejo ustavi, bivši kralj Milan in Natalija imata sedaj vse pravice, ki jih daje ustava kraljevi rodbini. Kar se tiče Natalije je stvar v redu. Drugače je pač z Milanom. On je svoje srbsko državljanstvo in druge pravice prodal za veliko svoto in mi bi sodili, da bi se spodobilo, da državni blagajnici denar povrne, če se hoče posluževati svojih pravic.

Finančni program italijanske vlade, itd. Italijanski ministri se baje strinjajo s programom, katerega je razvil italijanski finančni minister. Na noben način ne mislijo privoliti pomanjšanja vojne. Najbolj jezi židovske bogatine, da vlada ne odstopi od svojega programa, ker se bojé ponižanju obrestij od državnih papirjev.

Reformo pravosodja v Rusiji. Novi pravosodni minister Muravjev hoče popolnoma preustrojiti pravosodje. To je tudi potrebno, ker pravosodje je sedaj v Rusiji jako zmedeno. Razna ministerstva izdala so poslednjih trideset let celo vrsto zakonov in naredb, ki niso v nobeni pravi zvezi. Tudi ima vsaka pokrajina svoje zakone. Treba je torej v te zakone spraviti nekako jednoto. Pravosodni minister je izbral posebno komisijo, kateri je izročil to stvar. Ta komisija baje namerava pravosodje preustrojiti na podlagi reform 1864. l. To delo bode največjega pomena, ako se posreči je prav izvesti. Pred vsem bi pa bilo želeti, da se bi ruskemu pravosodnemu ministru kako posrečilo razširiti delokrog pravosodja in kako omejiti samovoljnost administracije. To bi gotovo bilo le v korist državi in prebivalstvu, in bi tudi ne ugajalo nekaterim, ki sedaj gospodarijo v Rusiji.

Slovstvo.

Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. — Urejuje Anton Koblar. Letnik IV. — Sešitek 2. objavlja nastopno zanimivo tvarino: Grobišče pri Sv. Luciji blizu Tolmina (prof. S. Rutar); Regesti k domači zgodovini (prof. dr. Fr. Kos) k obrtni politiki 18. veka (prof. Jos. Apih). Drobtnice iz furlanskih arhivov (arhivar Ant. Koblar). Mali zapisniki: Prazgodovinske najdbe na Kranjskem l. 1894 — Francoske kroglje v Ljubljani. — Imenitni birmanci v Ljubljani l. 1600.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. maja.

(Proslava 25letnice liberalnih šolskih postav). Dunajski židovski liberalci so sklenili 14. maja slovesno praznovati spomin 25letnice, odkar imamo v Avstriji mejverske šolske postav. Pomenljivo je, da hočejo ravno židovski liberalci slovesno praznovati ta spominski dan; to nam namreč kaže, da sedanja šola deluje prav povoljno v smislu židovskega libe-

ralizma. Za nas katoličane je ta 25letnica glasen opomin neutrudno delovati na to, da vsaj jednake 30letnice ne bodo mogli praznovati židovski liberalci, ki so najnevarnejši grobokopi sreče in blagostanja krščanskih držav in narodov!

(Prodana novomeška vojašnica). Včeraj so pri ljubljanskem c. kr. finančnem ravnateljstvu prodali staro vojašnico v Novem mestu. Vojašnica je bila de sedaj last vojnega erara; cenjena je bila na 25.100 gl. stolp pa na 50 gl. Kupil pa jo je trgovec Bahovec iz Kamnika za 16.050 gl., stolp pa za 99 gl. — Novomeški obč. zastop se licitacije ni vdeležil, pač pa je branil z nekim protestom služnosti, ki jih ima mesto pri tem poslopiju, ki bodo pa najbrže brez zakonite veljave. — Zelo je obžalovati, da je za to nizko ceno ni kupil obč. zastop novomeški. — Prodaja bode veljavna še le tedaj, ako kup odobri vojni erar.

(Osebnost vest.) C. kr. deželno nadsodišče je imenovalo pravnega praktikanta pri okrožnem sodišču v Celju, g. Jakob Doljan avskultantom na Kranjskem in g. Evgena Thurna za avskultanta na Koroškem.

(Novice iz Gorice.) V soboto volil je I. razred. Izvoljeni so, kakor je bilo pričakovati, kandidatje mešč. vol. odbora Alfred Bozzini, Henrik dr. Luzzatto, Anton Nigris in Evg. Ritter. — Volitve vršile so se povsem mirno, ker ni bilo nasprotnih agitacij. Le pred volitvami v prvem razredu širili so nekateri nezadovoljniji listke z raznimi kandidati. A takoj v soboto jutro oznanjali so trojni lepaki občinstvu, da g. Bortolotti, Cristofolotti in dr. Pajer odklanjajo vsako izvolitev. Slovenci se volitev niso udeležili, osamljeni ne zmoremo ničesar. A tudi laški konservativci se niso ganili, marveč mirno gledajo, kako se po solnčni Gorici vedno mogočnice šopiri — žid. Žalostna resnica je, da katoličani ne zapuščajo drug drugemu, a nezaupljivosti naše veselijo se žid in njega sluga, ter se rogajo neumnemu „goju“. — Poziv dr. Gregorčiča do naučnega ministra, da naj skrbi, da bodo župniki mogli slov. imena tudi v slovenskem pravopisu vpisavati v župn. matice, (znano je postopanje tržaškega magistrata), razgrel je možgane židovske vrednice, ki je posebno izurjena v popačevanju slov. imen. Uboga reva na vso „sapo dokazuje, da je isto, jeli piše Covacig ali pa Kovatschisch. Da, da vse jedno je, ker slov. pravopis ne pozna ne prvega ne drugega, nego samo Kovačiče. V besnosti svoji pozivlje italj. poslance, da pregledajo župn. matice po Gorici, da pokažejo svetu, kdo ima večji vzrok pritoževati se — Slovenci ali Italjani. — Svobodno! Povedali boste lahko svetu, da slov. duhovščina ne postopa tako brezobzirno kakor židovska klika! — Grofa K. obsodilo je mestno sodišče na 100 gl. globe, ker je brzojavnega uradnika razžalil v službi. — V Biljah pri Gorici padel je 60 letni možak raz voz tako nesrečno, da si je zlomil roko in rebra. Pripeljali so ga v bolnico usmilj. bratov.

(Iz Celovca) dne 29. aprila. Tukajšnji listi poročajo, da pride dvorni svetovalec pri dež. vladi koroški gotovo za c. kr. namestnika v Bukovino. — Zveza obrtnijskih zadrug je priredila minuli četrtek dobro obiskan shod, pri katerem so sklenili obrtniki peticijo zoper povišanje davkov. Isto peticijo je prej vže sklenilo tukajšnje obrtno društvo in trgovinski gremij. Prihodnji terek sklepa o nji mestni zbor. — V Celovcu se sedaj precej mnogo zida. Na vrhu novega poslopja tiskarne društva sv. Jožefa so minuli teden postavili velik lep kip sv. Jožefa.

(Zaradi lova na hrošče) je dovolil deželni šolski svet nižjeavstrijski z odlokom dne 9. aprila t. l. da se sme ljudska šola pri višjih razredih pričeti šele ob 9. uri dopoldne, da se otroci pod vodstvom učiteljev porabijo pri pokončevanju rujavega hrošča.

(Mitnica sredi klanca.) Iz Podkraj: Ze davno nas ni nobena reč tako vznemirila kakor preložitve mitnice na Colu. Do sedaj je bila mitnica vrh klanca na Colu, sedaj so jo pa preložili v Orešje pod Col na sredo klanca. Če tudi se ne ogrevamo za mitnice in bi najraje videli, da bi jih ne bilo, če tudi se nam bolj pravično zdi, da bi se odpravile in bi se ta odpadki naložili na davke, vendar ne zahtevamo, da bi se odpravile, toda mitnica sredi klanca, to je nezmisel, to je krivica vsaj pri nas. Kdor je bil v naših krajih, ve, da gre cesta iz Podkraj v Ajdovščino vedno navzdol, le skozi vas Orešje do Cola je kratka pa huda stermina, da moramo vzeti v lepem vremenu par, v grdem pa dva para priprege. Prej smo vozili s priprego do mitnice, sedaj

ko je pa na sredi klanca, moramo iti skozi mitnico ter za par minut plačevati. Kdor vozi le malo po cesti, se mu to ne pozna, kdor pa vozi dan na dan v Ajdovščino kakor mi, ta pa bitko to občuti. Skladna cesta v Črni vrh in Idrijo je sedaj prosta, kar je prav in tudi postavno in kar mi tudi vsem udeležencem iz srca privoščimo. Od visoke vlade oziroma od finančne direkcije pa se trdno nadajamo, da bo prošnja našega županstva uvaževalo ter mitnico ali prestavilo ali pa priprego od plače oprostilo. 26. aprila se je govorilo da pride si ogledat mitnico finančni komisar iz Postojne, pa ga ni bilo. Upamo da pritožba našega županstva ne bo zastonj, ker menda velja tudi za finančno direkcijo; ne delaj krivice.

(Iz Črnuče.) Poroča se nam: Na Črnučah je zletel g. župniku prvi roj dne 26. aprila, cerkovniku pa 27. aprila; — Neki tukajšnji mladenič je izdelal „velociped“ iz lesa in je kolesa okoval ko navadna vozna kolesa, stvar se sicer dobro pomika dalje, le precej „pretresa“ voznika; — Lov na hrošče se vrši prav povoljno, do 29. aprila so jih šolarji donesli vže 3300 litrov, in so tudi sami dobili vže precej „kebrov“ za žep; — 1. maja pa napravimo splošen lov na nje, in ako bi trebalo še v drugo in tretje! Opomba: Naj bi se tako godilo po vseh šolah, kjerkoli se prikaže rujavi hrošč. Mladina tukaj igraje lahko največ stori.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca aprila t. l. vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 567 strank gl. 186.382,63¹/₂, 382 strank pa vzdignilo gl. 149.898,80.

(Imenovanje pri 17. polku.) Major Ferdinand Breitenbach, poveljnik 2. bataljona v Ljubljani imenovan je podpolkovnikom; nadporočniki: Martin Gantar, W. Colerus pl. Geldern in Milan Grubič stotnikom; slednji premeščen je ob enem k 97. polku; častniška namestnika Edvard Dev in Karol Trušnovič imenovana sta poročnikoma.

(Iz Cirknice.) 29. aprila: V naš trg so prišli pred nekaj dnevi glumači ali „komedijantje“ razkazovat svoje umetelnosti in spretnosti. To bi ne bilo še nič posebnega, a nekaj družega je, česar ne moremo zamolčati. Čudno in vse graje vredno je, da se za take produkcije odbirajo in dopuščajo prostori tik cerkve. S tem se ljudstvo odvraca od službe božje in pohaja pred „komedijo“, ko bi imelo v cerkvi biti. Kakor smo čuli, motila so se tudi dejanjsko cerkvena opravila. V imenu dobrih, svoje krščanske dolžnosti vestno spolnujočih Cirkničanov usojamo si prositi našega gospoda župana, naj v prihodnje jednake slučaje, izmed katerih ta ni bil prvi, zabrani, oziroma prostor za take „kunšti“ drugod odloči.

(Tepež.) Preteklo nedeljo okolu 10. ure zvečer nastal je na Tržaški cesti pred hiša št. 12a tepež mej Karlom Drnovšekom, 22 let starim delavcem, stanujočim na Tržaški cesti št. 24, Filipom Poznikom, 20 let starim delavcem iz Kamne Gorice, radovljiškega okraja, ter Antonom Jontes-om, 21 let starim hlapcem s Tržaške ceste št. 27. Pri tem tepežu je bil Karol Drnovšek ob robu leve lopatice ranjen, in sicer glasom zdravniškega spričevala — smrtno ranjen. Drnovšek je pal po ranitvi v nezavest in bil previden s sv. zakramenti, zatem pa se prepeljal v deželno bolnišnico. Dejanja sumljiv je Filip Poznik, ker je, kakor so priče izjavile in okoliščine pokazale, on tisti, ki je Drnovška sunil z nožem. Pri Pozniku se je tudi našel nož, s katerim je ranil Drnovška. Poznik se je izročil deželnemu sodišču. Gledé Drnovška je malo upanja, da bi okrevail.

(Umor.) Iz Gorice se nam piše z dne 30. t. m. Sinoči ob deseti uri je tukaj zabodel mesar Mengotti svojega tovariša tudi mesarja Chiadesa ravno v srce, da je bil precej mrtev. Zločinca so hitro odvedli v zapor, a on se ni za to mnogo brigal, kadil je dalje svojo cigaro. Mrtvec je bil baje dober mladenič, letos potrjen v vojake.

(Goriški konservativci.) Il Popolo ima v svoji četrtkovi številki dopis iz Gorice, v katerem pripoveduje o volitvah v mestni zbor. Na koncu pristavlja to-le vprašanje: „In konservativna stranka — kaj dela? Spi, se mi bo odgovorilo in če se vzbudi, se bo vzbudila zato, da bo javkala, kako žalostni so časi.“ Nam se zdi; da je v tem stavku temeljita dijagnoza vseh takozvanih konservativnih strank. Sicer se pa ne spodobi zabavljati sebi.

(Vojaške vaje v Rojanu.) Že delj časa je v Rojanu motilo božjo službo to, da so vojaki prihajali

vežbat vseh ob nedeljah od 8—10, ali že od 7—9. Mnogo vernikov, ki so prišli k maši, je ostalo zunaj in zejalo vojake. C. g. župnik je poprosil poveljništvo v Gradcu, naj to odpravi in res, hvala mu prošlo nedeljo že ni bilo več navadnega vežbanja.

(Volitve obč. predstojnikov). V občini Kotredežu v političnem okraju litjskem so izvolili za župana posestnika Fr. Drnovšek-a, za svetovaleca pa posestnika Jožefa in Janeza Drnovšek-a. — V občini Klance, v kamniškem političnem okraju je za župana izvoljen posestnik Ant. Ravnikar iz Klanca, svetovaleca pa Mat. Jerman in Jan. Koritnik.

(Dvojna mera). Katoliški list „Voce della Verita“ in liberalni „Nazione“ sta ponatisnila neki anarhistični razglas, ki se je brez ovir razširjal po celem Laškem. In — pravica laška se je skazala i v tem slušaju s tem, da je bila „Voce della verita“ tožena, „Nazione“ pa ne. — Vendar je bil katoliški list oproščen.

Društva.

(Vabilo) na veselico, katero priredita podružnici sv. Cirila in Metoda v Kranji v četrtek dne 3. maja 1894 v prostorih „Narodne čitalnice v Kranji“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vspored: 1. Bošiljevac-pl. Farkaš: Hrvatska, tamburaški zbor; 2. Foerster: Beseda sladka domovina, mešani zbor; 3. Govor prvomestnika glavne družbe preč. g. Tomo Zupan-a; 4. Sattner: Pogled v nedolžno oko, moški četverospjev; 5. Gregorčič: Blagovestnikoma, deklamacija; 6. Schumann: Cigansko življenje, mešani zbor s spremljevanjem na klavirju; 7. Zajc: Večerna, samospjev za bariton; 8. Mascagni Šestak: Intermezzo iz opere „Cavalleria rusticana“, tamburaški zbor; 9. Kosta Trifkovič: Pol vina pol vode, veseligr v 1 dejanji. 10. Prosta zabava.

Telegrami.

Dunaj, 30. aprila. Včeraj ob treh popoldne se je zbralo 400 štrajkujočih zidarjev, ki so hoteli s silo udreti v neko hišo na Otakringu, ki jo zidajo, in delavce pogrnati od dela, ali so jih policisti razgnali. Razgnani delavci so se pa kmalu z nova zbrali. Policija je prišla zidarja Josipa Venosa, katerega je poprej že dvakrat pozvala, da naj gre domu. Ljudje so se pa udrli za redarji in vpili, da ga morajo izpustiti. Kamnari so policijo in res bi jo bili skoro prisilili, da bi bila zidarja izpustila. Ker so bili policisti v nevarnosti, so morali streljati in so dve osebi ranili, da so jih morali spraviti v bolnišnico. Poleg omenjenega zidarja so zaprli še 17 oseb. Ljudje so se še večkrat zbrali in mej njimi več žensk in otrok, ter grozno kričali. Še le ob šestih zvečer jih je policija popolnoma pregnala, čemur je mnogo pripomogel dež.

Dunaj, 30. aprila. Včerajšnjega shoda za priprave za slavlje petdesetnice cesarjevega vladanja so se udeležili deželna maršala dolenjeavstrijski in gališki, deželni glavarji goriški, štajerski in moravski, zastopniki skoro vseh družih dežel, deželnega kulturnega sveta tirolskega, večina kmetijskih družb in trgovskih zbornic, glavnih mest in mnogih dunajskih korporacij. Sklenilo se je izvoliti odbor 25 članov iz zastopnikov vseh dežel, ki bode pretresal razne predloge.

Dunaj, 1. maja. V včerajšnji seji tiskovnega odbora izjavil se je pravosodni minister, da se more objektivno postopanje le tako omejiti, da se v vseh slučajih, kjer se konfiskacija odpravi, razsojevanje prepusti sodnikom po poklicu, ne pa porotnikom. Minister notranjih stvari je dalje izjavil, da, če se kavecija odpravi, bi se moralo zagotoviti plačevanje glob tako, da bi se lahko list takoj ustavil, ako se v treh dneh globa ne plača.

Dunaj, 1. maja. Uradna poročila konstatujejo, da je dosedaj mir po vsej Dolenji Avstriji. Iz kronovin še ni došlo nobeno poročilo o kakem dogodku. Od 56 shodov, ki so bili na Dunaju, so tri uradno razpustili, jednega zaradi protesta proti izjemnemu stanju v Pragi, druga zaradi hujskanja; zbiranja praznujočih pred prostori, kjer delajo, so brez truda razpršili. Vsi delavci severne, zapadne in Frana Josipa železnice delajo, delavci južne in državne železnice le deloma.

Warnsdorf, 1. maja. Včeraj zvečer so s silo razgnali več sto broječo množico ljudi,

ki je pretila redarstvu. Dva razgrajalca sta mrtva, 6 poškodovanih.

Dunaj, 1. maja. V davčnem odseku se je izjavil Plener, o reformi dohodninskega davka. Večji dohodki v letih 1896 in 1897 bi se porabili za ponižanje zemljiškega, hišnega razrednega, najemniškega in pridobitnega davka, dočim davek od plač odpade. Prebitka dohodninskega davka do 3 milijone se odkaže posamičnim deželam, če pa prebitek presega tri milijone, se polovico porabi za popust davka, polovico pa da dež. zakladom. Po 1897. letu se procentni postavek realnemu davku končno določi, višji dohodek od personalnega dohodninskega davka pripade državnemu zakladu.

Jaromir, 30. aprila. V tukajšnji predilnici Ettricha se je začel štrajk. 740 delavcev praznuje. Zahtevajo povišanje plače in osemurni delavnik.

Budimpešta, 30. aprila. Po mestu se je včeraj govorilo, da so včeraj streljali na neki vlak, v katerem se je peljal nadvojvoda Josip in je krogla udrla se v vagon, v katerem je bil nadvojvoda. Preiskava je pokazala, da je res nekdo ustrelil v vagon, v katerem se je vozil nadvojvoda Josipa sin Ladislav in več grajščakov. Krogla pa ni vdrla v vagon in nadvojvoda še o tem nič izvedel ni. V tistem kraju, kjer se je to zgodilo, so streljali tiče, in je krogla slučajno priletela v vlak.

Budimpešta, 30. aprila. V današnji seji akademije znanosti je naznanil predsednik, da je s kompetentnega mesta poizvedel, da nadvojvoda Jožef še ostane v ponos akademije njen član. Zbrani so to poročilo z eljenkljici pozdravili. (?)

Rim, 30. aprila. O vrejenju paše na planinah ob avstrijsko-italijanski meji snide se posebna komisija, v katero pošlje Italija prefekta veronskega in bresciskega in jednega živinozdravnika.

Rim, 30. aprila. Izmišljena so poročila časopisa „Capitale“ o slabem zdravju papeževem. Papež se popolnoma dobro počuti.

Pariz, 30. aprila. General de Bois-Deffere je imenovan načelnikom generalnega štaba francoske vojne.

Pariz, 30. aprila. V današnji seji zbornice poslancev je poslanec Gauthier predlagal, da se poostre kazenske določbe proti vohunstvu. Poslanec Loures je pa interpeloval vlado, kaj misli storiti proti kapitalistom in duhovščini, ki podpirajo anarhiste. Očital je duhovščini, da igra dvojno igro pri vladi in delavcih. Justični minister je odgovoril, da ni nič res, kar je trdil ta poslanec. Sicer se pa vlada ne bode pomišljala niti jeden trenotek, da krivce strogo kaznuje. Grof Miain (?) je izjavil, da ni nobenega sorodstva mej katoliško cerkvijo in socialisti. Poslanec Hughes je pa trdil, da Rothschild podpira anarhiste in zahteval je, da se storé kake naredbe proti kapitalistom, ki podpirajo anarhiste. Na zahtevo ministerskega predsednika se je o tem s 240 proti 179 glasom sklenilo, preiti na dnevni red.

Pariz, 30. aprila. „Agence Havas“ poroča, da bode Vatikan priporočil francoskim škofom jednotno postopanje, da se doseže sprememba dekreta o cerkvenih računih in odstrani sedanji spor.

Bruselj, 1. maja. Princesinja Klementina je hudo zbolela za katarom v sopilih.

Barcelona, 30. aprila. Govori se, da je v včerajšnji tajni seji vojnega sodišča predlagal vladni zastopnik smrtno kazen za deset anarhistov, ki so nekda udeleženi pri atentatu proti generalu Camposu.

Braila, 1. maja. Včeraj podrl se je vsled pritiska ljudij lokalni ladijni most donavske parobrodne družbe. Dosedaj se je konstatovalo 7 mrtvih.

Peterburg, 30. aprila. Osnovale so se štiri sanitetne postaje, ker se je prikazala kolera v Podoliji blizu avstrijske meje.

Helingsfors, 30. aprila. Včeraj se je postavil tukaj spomenik cesarju Viljemu.

Umrli so:

29. aprila. Mis Karol, obrtnega učitelja sin, 2 leti, Rožne ulice 19, škrlatica. — Selig Ivan, litograf, 72 let, Tržaška cesta 12 a, splošna vodenica.

30. aprila. Vider Amalija, črevljarka hči, 4 leta, Kolo-dvorske ulice 6, škrofuloza. — Rudolf Frančiška, strojarja hči, 4½ leta, sv. Petra cesta 70, škrlatica. — Saunik Ivana, prodajalca hči, 8 mesecev, Streliške ulice 11, škrlatica.

Tuji.

29. aprila.

Pri **Stonu**: Emilija baroninja Billek, polkovnikova soproga, s hčerjo, iz Celovca. — Baroninja Billek pl. Annen-fels, Helena Doroska pl. Ehrenwahl, Marija Ditz, Pavla pl. Pahry, Marija Christophen de Sion iz Trsta. — Josip Gleich z rodbino iz Celovca. — Nikolaj Madirazza iz Dalmacije. — Brenner, Kautz, Mayer, Reich, Oberländer, Raumann z Dunaja. — dr. Pickel, Podražaj, Vrbanič iz Gradca. — Gessner iz Stutgarta. — Fajdiga iz Kamnika. — Grenzmann iz Berolina. — Mrhal iz Steyr-a. — Kovats, Stacin iz Pulja. — Ipold iz Gorice. — Anžič z Reke. — Pegam iz Vipave. — Ema Franz iz Vel. Kaniže. — Gasser iz Trsta. — Fischer iz Iglave. — Schwarzkopf iz Linca.

Pri **Malicu**: Baroch, Marin, Pfeifferberger, Geiringer, Thieben z Dunaja. — Grünhut iz Gradca. — Seiler iz Celovca. — Reiner iz Kroke. — Goineau iz Trsta. — Hofbauer iz Tržica. — G. pl. Kottovitz s soprogo iz Pulja.

Pri **bavarskem dvoru**: Mlinarič iz Maribora. — Oswald iz Srednje Vasi. — Schwarzer iz Gerčaric.

Pri **Južnem kolodvoru**: Zeisler z Dunaja. — Handler iz Srednje Vasi.

Pri **avstrijskem caru**: Josip Pona s Češkega. — Šimenc iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toplomera po Celsiusu			
30	7. u. jut.	726.4	12.4	zm. svzh.	oblačno	14.10
	2. u. pop.	726.4	13.4	sl. svzh.	dež	dež
	9. u. zveč.	727.3	10.0			
Srednja temperatura 11.3°, za 0.2° nad normalom.						

Zgubljena je.

Zlata broža z bisernico in safirjem zgubila se je te dni v mestnem okrožju. Ista je v podobni brenceljna, nosi na perutih safirje in bisernico z briljanti.

Najdec je prošel, isto na **Turjaškem trgu št. 3** proti dobremu plačilu oddati. 257 3—2

Solnčniki
krasne novosti
v največji zalogi
in najrazličnejše cene
priporoča 164 10-7

L. Mikusch,
tovarna solnčnikov in dežnikov
v Ljubljani, Mestni trg št. 15.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Primerno darilo so:

Pomladni glasi

posvečeni
SLOVENSKI MLADINI.

IV. zvezek.

Uredil
IVAN ŠTRUKELJ.

Založili sodružniki.
Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.
1894.

Cena mehko vezanemu iz-
vodu je 25 kr., trdo
vezanemu pa 35 kr., po
pošti 5 kr. več.

Naročnino sprejema Ivan
Štrukelj, bogoslovec v
Ljubljani, in Katoliška
Bukvarna.

II. in III. zvezka
je tudi še nekoliko izvodov
na razpolago, mehko vezan
po 20 kr., trdo vezan
po 30 kr.

← Lepa mladinska knjižica! →

Zaradi prezidanja in izpraznenja mojega prodajalničnega prostora v

Glediških ulicah št. 4

v hiši gospoda Josipa Lenčeta („Pri belem volku“) bode
od 28. dne aprila do 23. maja

razprodaja

mojega stekla, porcelana, beloprstenine in razkoš-
nega blaga, zrcal, podob, okvirjev, petrolejskih
svetilnic po neznansko nizkih cenah.

Vsled tega se bode tudi v moji drugi prodajalnici

na Marijinem trgu št. 4

nasproti frančiškanski cerkvi

vse blago prodajalo po znižanih cenah, dokler se
ne odpre nov prostor. Velespoštovanjem

J. Bernarda naslednik

Julij Klein v Ljubljani.

256 12—2

Dunajska borza.

Dne 1. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld. 45	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	35	
Zlata renta 4%, davka prosta	120	15	
4% avstrijske kronina renta, 200 kron	97	90	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1000	—	
Kreditne akcije, 160 gld.	352	35	
London, 10 funtov strl.	125	—	
Napoleonor (20 fr.)	9	94½	
Cesarski cekini	5	90	
Nemških mark 100	61	22½	

Dne 30. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	119	gld. 15	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95	15	
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147	50	
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158	—	
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197	50	
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98	50	
4% kranjsko deželno posojilo	97	60	
Kreditne srečke, 100 gld.	—	—	
St. Genois srečke, 40 gld.	71	50	

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142	gld. 75	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18	50	
Rudolfove srečke, 10 gld.	22	75	
Salmove srečke, 40 gld.	74	—	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50	—	
Ljubljanske srečke	23	25	
Akcije angio-avstrijske banke, 200 gld.	150	75	
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2997	—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103	25	
Papirnih rubeljev 100	134	12½	

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Za varovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti.
naloženih glavnic.